

Obsah

OBECNÝ ÚVOD DO PROBLEMATIKY OSOBNÍCH ÚDAJŮ	4
Různé	6
1) Lze monitorovat služební vozidla pomocí GPS? (zdroj: ÚOOÚ)	6
2) Může zaměstnavatel požadovat a uchovávat výpis z rejstříku trestů zaměstnance? (zdroj: ÚOOÚ)	6
3) V jakých případech lze požadovat, aby ve smlouvě bylo uvedeno rodné číslo účastníka smluvního vztahu?	7
4) Jaké osobní údaje může vyžadovat potenciální zaměstnavatel v rámci výběrového řízení? (zdroj: ÚOOÚ)	7
5) Zaměstnavatel hodlá kontrolovat elektronickou poštu a přenos dat svých zaměstnanců. Má na to právo? (zdroj: ÚOOÚ)	8
6) Může společnost, u které mám dluh, předat údaje o dluhu, vč. osobních údajů dlužníka, jiné společnosti? (zdroj: ÚOOÚ)	8
7) Bazální stimulace a informace o pacientovi	8
8) GDPR a vizita	9
9) Volání pacientů v čekárně příjmením	9
10) Registry, kartotéky a podobná okénka	9
11) IT – Kybernetický útok nebo napadení informačního systému škodlivým programem – povinnost ohlášení	10
12) Nabídka reklamních a informačních sdělení v pravidelných intervalech, automatizovaně směrem od dodavatelů služeb k pacientům	10
13) Právo na výmaz osobních údajů ze zdravotnické dokumentace	10
14) Klinická hodnocení	11
15) Úklidová služba x mlčenlivost	11
Předávání/sdělování osobních údajů	11
16) Předávání diplomů na zdravotní pojišťovny	11
17) Předávání ZD pojišťovnám	11
18) Předávání zpráv lékařům	12
19) Je nutné mít stopu k tomu, kam, jakým způsobem a které OÚ byly předány?	12
20) Vrátnice/ústředna	12

21)	Poskytování informací telefonicky.....	12
22)	Policie má telefonický dotaz.....	13
23)	Útěk pacienta z nemocnice a volání policie	13
24)	Osobní údaje a předávání PČR (zdroj ÚOOÚ).....	13
25)	Sdělování osobních údajů OSPOD	14
26)	Sdělování akutních výsledků po telefonu.....	15
27)	Akutní převoz pacienta z oddělení (např. do fakultky) prostřednictvím ZZS	15
28)	Doprava - telefonické objednávání	15
29)	Potřeba receptu - pacient si o něj zavolá	15
30)	Odesílání osobních údajů poštou	15
31)	Ortopedie a objednávání lázní.....	15
32)	Sociální služby a následná péče v domácnosti	15
33)	Soudní znalci a nahlížení do ZD	16
34)	Detence.....	16
35)	Předávání receptu osobě, která není vlastníkem receptu	16
36)	Recepty pro domovy důchodců atp.	17
37)	Zdravotnická technika a přístup k údajům v ní.....	17
38)	Pracovně-lékařské služby.....	18
39)	Pracovně-lékařské služby - smlouva o zpracování OÚ	18
40)	Sociální služby:.....	18
41)	Emailová komunikace z IT pohledu	19
42)	Předávání výsledků pacientovi	20
	Pokud je do nemocnice přivezen pacient v bezvědomí (není schopen určit osoby, kterým je možné podávat informace o jeho zdravotním stavu), mají právo na tyto informace osoby blízké za předpokladu, že pacient dříve nevyslovil zákaz jim informace sdělit.	20
	Laboratoř.....	20
43)	Předávání výsledků pacientovi	20
44)	Převoz vzorků - vzorky na sobě mají osobní údaje.....	20
45)	Distribuce výsledků.....	20
46)	Převoz vzorků do externí laboratoře	20

47) Je nutné, aby laboratoř uzavírala smlouvu o zpracování osobních údajů s poskytovateli zdravotních služeb? (zdroj ÚOOÚ)	20
Lékárna	21
48) Výdej léků na recept	21
49) Lékárna - enterální výživa a souhlas se zpracováním adresy při doručování.....	21
50) Prodej bot v lékárně	21
51) Poukaz na zdravotnický prostředek - výdej na urgentu	22
52) GDPR a klinická hodnocení	22
53) Fotografie.....	22
COVID-19.....	23
54) Měření tělesné teploty na pracovišti.....	23
55) Povolený rozsah uchovávání „citlivých“ údajů o prokazatelně nebo pravděpodobně nakažených či nemocných osobách	24
56) Oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví ke shromažďování, analýze a uchovávání „citlivých“ údajů.....	24
57) (Ne)oprávněnost zaměstnavatele nařídít používání aplikace E-Rouška v pracovním (služebním) telefonu	25
58) Vedení seznamu účastníků akce.....	25
59) Zjišťování údajů o zdravotním stavu zaměstnance zaměstnavatelem.....	25
60) Sdělování informací o dovolené zaměstnance zaměstnavateli	26

OBECNÝ ÚVOD DO PROBLEMATIKY OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) = Nařízení = GDPR

- platné od 25. 5. 2016
- účinné od 25. 5. 2018

Pojem "nařízení"

- má obecnou závaznost (podobá se vnitrostátnímu zákonu)
- je závazné ve všech svých částech
- je přímo použitelné v každém členském státě
- vytlačuje veškeré vnitrostátní právo, které je s ním v rozporu

Osobní údaje (OÚ)

- Jakákoliv informace (nebo soubor informací) o fyzické osobě, pokud lze na základě ní tuto osobu identifikovat
- Jméno, příjmení, věk, výška, pohlaví, adresa, telefon, velikost bot, název užívaných léčiv...
- E-mail, IP adresa, cookies, fotografie, uživatelské jméno
- zvláštní kategorie OÚ (dříve nazývány jako citlivé): Biometrické a genetické údaje, údaje o zdravotním stavu (tedy i celá zdravotní dokumentace), náboženském vyznání, členství v odborech...

Subjekt údajů (SÚ) - fyzická osoba, které se údaje týkají (pacient, klient, zaměstnanec, uchazeč o zaměstnání..)

Správce OÚ - osoba určující účel a způsob zpracování OÚ (nemocnice)

Zpracovatel OÚ - zpracovává OÚ podle pokynů správce

Zpracování OÚ - jakákoliv operace nebo soubor operací s OÚ (shromáždění, zaznamenání, uspořádání, uložení, pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, šíření, zpřístupnění, seřazení, výmaz...

Rozdíl oproti zákonu č. 101/2000 Sb. (český zákon o ochraně osobních údajů)

- GDPR není revolucí, ale upřesněním
- zvyšuje práva subjektů údajů
- dává více povinností správcům OÚ
- je bráno vážně zejména z důvodu vysokých sankcí za porušení (až 20 000 000 EUR)

Principy GDPR:

Zákonnost - každé zpracování musí mít právní základ (u nás především *zákon o zdravotních službách*).

Omezení účelem - OÚ smíme zpracovávat pouze za takovým účelem, za jakým byly získány (*vedení ZD*).

Minimalizace údajů - nutno zvážit, zda konkrétní OÚ opravdu potřebujeme => zbavit se nadbytečných OÚ.

Omezení uložení - OÚ můžeme ukládat pouze po stanovenou dobu, ne déle. Tato doba může být stanovena např. právním předpisem či interním předpisem, který ale musí popisovat důvody pro určenou délku zpracování (*vyhláška o ZD, spisový řád a skartační plán*).

Přesnost - správce je povinen nezpracovávat chybné údaje, zajistit jejich opravu (*změna adresy u pacienta atp.*).

Transparentnost - SÚ musí být o všech operacích s jeho OÚ informován přesně popisuje článek 13 GDPR (*informace máme pro pacienty vytvořeny*).

Integrita a důvěrnost - správce je povinen zabezpečit OÚ, včetně ochrany před neoprávněným či protiprávním zpracováním a před náhodnou ztrátou, zničením nebo poškozením (*hesla do systémů, zamčené kartotéky...*).

Odpovědnost - správce musí být schopen dokázat, že je v souladu s GDPR nebo vynaložil dostatečné úsilí pro dosažení souladu

Subjekt údajů má tato práva:

- na přístup k osobním údajům
- na námitku proti zpracování OÚ
- na opravu OÚ
- na omezení zpracování
- na výmaz
- na přenositelnost

Různé

1) Lze monitorovat služební vozidla pomocí GPS? (zdroj ÚOOÚ)

Monitorování služebních vozidel při pracovních cestách pomocí GPS v rozsahu a způsobem potřebným pro ochranu a správu majetku je oprávněným zájmem zaměstnavatele, tedy zpracováním osobních údajů dle článku 6 odst. 1 písm. f) GDPR.

Umožní-li zaměstnavatel využívat služební vozidlo zaměstnanci i k soukromým účelům, jde o určitý druh benefitu. Úprava vzájemných práv a povinností se bude řídit dohodou o použití vozidla. **Zaměstnanec** by měl být na použití **GPS sledování upozorněn**, a to v rozsahu informace podle čl. 13 GDPR. Využije-li zaměstnanec vozidlo i v rámci svých soukromých aktivit, je nadále oprávněným zájmem zaměstnavatele chránit svůj majetek prostřednictvím GPS. Pokud podmínku zaměstnavatele ohledně GPS zaměstnanec neakceptuje, nedojde k uzavření smlouvy o použití vozidla, a nebude tak oprávněn předmětný benefit čerpat.

Je důležité však zdůraznit, že zaměstnavatel je oprávněn dále zpracovávat osobní údaje v rámci účelu, pro který byly shromážděny. Tedy zejména za účelem ochrany a správy majetku, vedení evidence jízd (knihy jízd), kterou je zaměstnavatel povinen vést k prokázání daňové uznatelnosti výdajů na pohonné hmoty, oprávněnosti odpisů auta či pro prokázání bezpečnostních přestávek zaměstnanců. Nikoliv však k intenzivní či stálé kontrole (zaměstnanců), která by byla v rozporu s § 316 odst. 2 a 3 zákoníku práce.

2) Může zaměstnavatel požadovat a uchovávat výpis z rejstříku trestů zaměstnance? (zdroj: ÚOOÚ)

Dle článku 10 GDPR se zpracování osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů může mimo jiné provádět, pokud je oprávněné dle členského státu poskytujícího vhodné záruky, pokud jde o práva a svobody subjektu údajů.

Údaje z evidence Rejstříku trestů slouží dle zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, pro potřebu trestního, občanskoprávního nebo správního řízení a k prokazování bezúhonnosti.

Ve smyslu ustanovení § 316 odst. 4 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, jestliže je pro to dán věcný důvod spočívající v povaze práce, která má být vykonávána, a je-li tento požadavek přiměřený, nebo v případech, kdy to stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpis, je zaměstnavatel oprávněn vyžadovat od zaměstnance informace o trestněprávní bezúhonnosti.

Vzhledem k výše uvedenému je **zaměstnavatel v některých případech** při splnění předmětných podmínek **oprávněn vyžadovat výpis z rejstříku trestů** a po účelem zpracování odůvodněnou dobu jej uchovávat. To samé platí i o poznámkách, které si na základě

předloženého výpisu z Rejstříku trestů zaměstnavatel pořídí. Z výše uvedené dikce zákoníku práce současně vyplývá, že **potřeba výpisu ve vztahu k určité pracovní pozici si musí zaměstnavatel řádně (věcně) ujasnit.**

3) V jakých případech lze požadovat, aby ve smlouvě bylo uvedeno rodné číslo účastníka smluvního vztahu?

Pro smlouvy uzavírané podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, např. pro kupní smlouvu, občanský zákoník použití rodného čísla pro identifikaci účastníka smluvního vztahu nevyžaduje. Na základě § 3019 občanského zákoníku by měla být identifikace v těchto případech provedena zejména souborem údajů: **jméno, příjmení, bydliště a datum narození**, popřípadě identifikujícím údajem podle jiného právního předpisu, což je nejen podle občanského zákoníku množina údajů, postačující ke zjištění identity člověka.

V jiných případech, jestliže zákon uvedení rodného čísla ve smlouvě nevyžaduje, avšak pokud je záměrem správce osobních údajů využít smlouvy uzavírané se zaměstnanci nebo zákazníky i jako prostředek shromažďování rodných čísel pro následné využívání rodných čísel pro účel stanovený zákonem správcí, je možné ve smlouvě uvést rodné číslo.

V případě, že nositel rodného čísla s uvedením rodného čísla v takové smlouvě nesouhlasí, je povinen sdělit rodné číslo pro zákonem stanovené využívání rodných čísel jiným způsobem.

To platí pro pracovní smlouvu uzavíranou podle § 33 až 39 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, pokud by měla sloužit jako prostředek shromažďování rodných čísel pro jejich následné zákonem stanovené využívání zaměstnavatelem na základě § 10 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, § 25 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, a § 46 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

4) Jaké osobní údaje může vyžadovat potenciální zaměstnavatel v rámci výběrového řízení? (zdroj ÚOOÚ)

Dle ustanovení § 30 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, smí zaměstnavatel vyžadovat v souvislosti s jednáním před vznikem pracovního poměru od fyzické osoby, která se u něj uchází o práci, nebo od jiných osob jen **údaje, které bezprostředně souvisejí s uzavřením pracovní smlouvy**. Údaje, které jsou pro zaměstnavatele relevantní, jsou **informace** vztahující se **ke kvalifikaci, pracovní praxi, dovednostem a znalostem dotyčného uchazeče o zaměstnání**. Obdobné ustanovení obsahuje i § 12 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, který stanovuje, že zaměstnavatel nesmí při výběru zaměstnanců vyžadovat informace týkající se národnosti, rasového nebo etnického původu, politických postojů, členství v odborových organizacích, náboženství, filozofického přesvědčení, sexuální orientace, není-li jejich vyžadování v souladu se zvláštním právním předpisem, dále

informace, které odporují dobrým mravům, a osobní údaje, které neslouží k plnění povinností zaměstnavatele stanovených zvláštním právním předpisem. Na žádost uchazeče o zaměstnání je zaměstnavatel povinen prokázat potřebnost požadovaného osobního údaje.

5) **Zaměstnavatel hodlá kontrolovat elektronickou poštu a přenos dat svých zaměstnanců. Má na to právo? (zdroj: ÚOOÚ)**

Dle ustanovení § 316 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zaměstnanci nesmějí bez souhlasu zaměstnavatele užívat pro svou osobní potřebu výrobní a pracovní prostředky zaměstnavatele včetně výpočetní techniky ani jeho telekomunikační zařízení. Dodržování zákazu podle věty první je zaměstnavatel oprávněn přiměřeným způsobem kontrolovat. Za **přiměřené** lze považovat např. to, když **zaměstnavatel sleduje množství a velikost odeslané a přijaté pošty** zaměstnancem nebo **domény navštívených internetových stránek**. V případě zavedení sledovacích nástrojů je však **zaměstnavatel povinen o tom zaměstnance přímo informovat**. Více k tomuto tématu viz <https://www.uoou.cz/zverejmeno-stanovisko-wp29-ke-nbsp-zpracovani-udaju-na-pracovisti/d-28313>.

6) **Může společnost, u které mám dluh, předat údaje o dluhu, vč. osobních údajů dlužníka, jiné společnosti? (zdroj: ÚOOÚ)**

Podle ustanovení § 1879 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, může věřitel celou pohledávku nebo její část postoupit smlouvu jako postupitel i bez souhlasu dlužníka jiné osobě (postupníkovi). Postoupení pohledávky je tradiční občanskoprávní institut. V případě, že byla pohledávka postoupena novému věřiteli, tento vstupuje do pozice správce osobních údajů se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajícími. Postoupit pohledávku je realizací oprávněného zájmu správce, není k tomu vyžadován souhlas dlužníka se zpracováním osobních údajů ve smyslu GDPR.

GDPR nebrání ani situaci, kdy věřitel pověří jinou společnost k vymáhání pohledávky a za tím účelem předá osobní údaje v nezbytném rozsahu pověřené společnosti, která v daném případě bude z pohledu GDPR zpracovatelem. Je nutné, aby mezi těmito subjekty byla uzavřena smlouva ve smyslu článku 28 odst. 3 GDPR.

7) **Bazální stimulace a informace o pacientovi**

U pacientů na oddělení DIOP bylo povoleno na boxech mít cedulku s příjmením pacienta, zda toto může zůstat v rámci GDPR? V rámci bazální stimulace byla uvnitř boxu tabulka, jak pacienta oslovovat, na co byl zvyklý (koupel, teplá/studená voda, koníčky, ranní vstávání a další) – je toto možné v rámci GDPR zachovat?

K těmto pacientům má přístup pouze oprávněný personál, ne veřejnost. Za splnění uvedeného předpokladu není důvod měnit již zavedenou praxi. Pokud by jste ji chtěli změnit, pak musíte navrhnout takové řešení, které personálu nepřidělá práci.

Fotografie rodinných příslušníků např. na odd. DIOP, ARO

V tomto případě se jedná o druh léčebného postupu doporučeného lékařem.

8) GDPR a vizita

Je potřeba zvážit přiměřenost opatření. Pokud je více pacientů na pokoji, je současný postup při vizitách (kdy se pacienti slyší navzájem) nevyhnutelný. Nelze provádět vizitu na chodbě nebo vždy "odklidit" ostatní pacienty na chodbu - nerealizovatelné.

Může v nemocnici, kde jsou společná lůžka, říkat lékař diagnózu? (zdroj ÚOOÚ)

Pokud je to možné, personál nemocnice by se měl snažit o co největší soukromí pacienta. Sdělení diagnózy či dalších náležitostí zdravotnické dokumentace je možné. **Nelze však doporučit, aby při tom byly přítomny další nepovolané osoby, které nejsou v péči ani zaměstnány u poskytovatele** zdravotních služeb, **například osoby, jež navštěvují pacienta na vedlejším lůžku.**

9) Volání pacientů v čekárně příjmením

Vyvolávací systém na čísla a číslo dveří je lepší varianta. Ale je otázkou, zda je to přiměřené opatření. **Jeho zavedení není nutné.**

Omezilo GDPR nějak dosavadní ambulantní praxi? Konkrétně: může sestřička v ambulanci pacienty volat podle příjmení? (zdroj ÚOOÚ)

Dopady GDPR do ambulantní praxe a zdravotnické legislativy naleznete v [metodice Ministerstva zdravotnictví](#). **Praxe volání pacientů podle příjmení v čekárně není v rozporu s GDPR. Existují však oddělení, jako je venerologická ambulance nebo infekční oddělení, kde existuje riziko diskreditace,** tedy spojení jména s choulostivými informacemi. **V těchto případech je nutno zavést postupy vedoucí ke zvýšené ochraně osobních údajů pacientů.** Je odpovědností správce, aby pečlivě uvážil vhodný režim pracoviště a jaká technická a organizační opatření přijme a zavede. V souladu s tím dá přesné pokyny svým zaměstnancům.

10) Registry, kartotéky a podobná okénka

V současné době bych za vhodné opatření považovala vymezení diskrétní zóny. Do budoucna např. čtečky nových občank – informace jsou načteny a pacient je nemusí sdělovat. Pokud budete **v budoucnu** provádět stavební úpravy, bylo by dobré myslet i na tuto věc.

11) IT – Kybernetický útok nebo napadení informačního systému škodlivým programem – povinnost ohlášení

Ohlašování je třeba provádět v případech, kdy dojde ke znepřístupnění (ztrátě dostupnosti, zašifrování) osobních údajů pacientů, a to napadením informačního systému škodlivým programem či jiným kybernetickým útokem. Jedná se také o případy dočasného znepřístupnění osobních údajů, kdy jsou tyto následně obnoveny ze zálohy.

Úřadu musí být dle GDPR ohlášeno jakékoli porušení zabezpečení osobních údajů správce. Výjimkou jsou jen případy, kdy je nepravděpodobné, že by toto porušení mělo za následek riziko pro práva a svobody fyzických osob. Zdravotnická zařízení zpracovávají zvláštní kategorie osobních údajů ve smyslu GDPR, a to vždy minimálně v rozsahu údajů o zdravotním stavu. S ohledem na zvláštní režim ochrany, který GDPR těmto údajům přiznává, a s přihlédnutím k dosavadním poznatkům, můžeme konstatovat, že výše uvedená výjimka – možnost neohlásit incident Úřadu – nebude aplikovatelná.

V rámci provozu zdravotnického zařízení totiž nelze předpokládat, že incident s osobními údaji nebude mít za následek riziko pro práva a svobody fyzických osob. Úřad v této souvislosti připomíná, že ohlášení porušení zabezpečení musí být provedeno pokud možno do 72 hodin od okamžiku, kdy se o něm správce dozvěděl. Proto též předpokládané následky musí být vyhodnocovány bezprostředně po zjištění znepřístupnění osobních údajů.

12) Nabídka reklamních a informačních sdělení v pravidelných intervalech, automatizovaně směrem od dodavatelů služeb k pacientům

Toto není v souladu s nařízením GDPR. Pacient není pouhý zákazník a zpracování údajů ve zdravotnictví má přesně vymezený rámec stanovený nejen obecně platnými zásadami a přístupy ochrany osobních údajů podle GDPR. V zásadě lze uvést, že zvláštní zdravotnické předpisy zpracování údajů pacientů pro marketing neumožňují. V různých případech záleží na lékařích a dalších poskytovatelích zdravotní služby, aby v souladu s lékařskou etikou zvážili, zda a jak je vhodné informovat jednotlivé pacienty.

13) Právo na výmaz osobních údajů ze zdravotnické dokumentace

Toto právo není absolutní a podle GDPR se neuplatní v případě, že zpracování osobních údajů je nezbytné pro poskytování zdravotní péče či léčby. Poskytovatel zdravotních služeb je povinen řídit se zákonem o zdravotních službách, který mu nařizuje vedení této dokumentace, a vyhláškou č. 98/2012 Sb., která mu ukládá dobu uložení zdravotnické dokumentace.

14) **Klinická hodnocení**

GDPR výslovně předpokládá, že „zpracování osobních údajů pro vědecké účely by mělo být v souladu i s dalšími příslušnými právními předpisy upravujícími například klinická hodnocení“.

15) **Úklidová služba x mlčenlivost**

V běžné praxi je takřka nemožné úplně zamezit přístupu úklidové služby k osobním údajům. Při rozhovoru zdravotnických pracovníků s pacienty může zaměstnanec úklidové firmy zachytit citlivé informace. Je potřeba mít takové případy ošetřeny s úklidovou službou smluvně (závazek k mlčenlivosti). Podle zákona o zdravotních službách platí povinnost mlčenlivosti též pro další osoby, které v souvislosti se svou činností vykonávanou na základě jiných právních předpisů zjistí informace o zdravotním stavu pacienta nebo informace s tím související. Podle GDPR jakákoliv osoba, která jedná z pověření správce a má přístup k osobním údajům, může tyto osobní údaje zpracovávat pouze na pokyn správce.

Předávání/sdělování osobních údajů

16) **Předávání diplomů na zdravotní pojišťovny**

Ověření odborného personálu je svázáno s vyhláškou o zdravotních výkonech, dále s kalkulačním listem, který stanoví technické a personální vybavení a dále se schvalovacím procesem revizního lékaře. V případě, že pojišťovna požaduje opětovné zaslání, jedná se buď o opětovné potvrzení nebo o "ztrátu" původního dokladu. Vždy prosím, konzultujte s příslušným pracovníkem a doklady předložte. V druhé části jste požadovala, proč není využit Národní registr:

- ZP mají do uvedeného registru přístup, avšak tak jako u všech registrů prozatím není stoprocentní
- dle sdělení pana ředitele pro oblast smluvních vztahů bude tato problematika EP2 předložena Pracovní skupině a Radě portálu. Jinak ZP mají nastaveno procesní řízení ve všech oblastech a tyto jsou v souladu s GDPR

17) **Předávání ZD pojišťovnám**

Pojišťovny žádají o zaslání kopií propouštěcích zpráv a jiných ze ZD. Jak řešit?

1. Standardně – papírově – prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb
2. Prostřednictvím datové schránky

3. Prostřednictvím portálu pojišťovny (obdoba hlášení výkonů/vyúčtování výkonů), tj. se šifrováním přenosu a elektronickým podpisem
4. Jiným, vzájemně odsouhlaseným způsobem, který bude zajišťovat bezpečnost – např. šifrovaný e-mail
5. E-mail se zaheslovaným ZIP souborem. Je ale potřeba nastavit pravidla pro zajištění a pro každý takový soubor generovat jedinečné heslo. Toto heslo je pak potřeba předat příjemci jiným kanálem.

18) Předávání zpráv lékařům

Pacient obdrží zprávu od ošetřujícího lékaře a tuto zprávu předá svému obvodnímu lékaři. V případě že pacient má zřízen přístup do portálu pacienta je v jeho kompetenci jaké informace komu předá/zpřístupní.

Vydávat informace/zprávy pouze oprávněným osobám. Toto vyplývá z povinnosti ochrany osobních údajů.

Pokud jsou informace oprávněně předávány e-mailem, je vhodné takovýto mail zašifrovat. Volba technologie je závislá na technických možnostech obou stran.

VPN přístup umožnit pouze ošetřujícímu lékaři.

19) Je nutné mít stopu k tomu, kam, jakým způsobem a které OÚ byly předány?

Z pohledu GDPR jste povinni být schopni říct, kterému příjemci a kdy byly osobní údaje poskytnuty. Tj. měla by být auditní stopa kdy bylo komu co posláno a jak - i třeba v rámci zdravotnické dokumentace (výsledky předány pacientovi...)

Co se týče jistoty, že byly výsledky doručeny, zde potřebujete součinnost druhé strany, aby Vám dohodnutým způsobem potvrdila přijetí informací/zásilky.

20) Vrátnice/ústředna

V současné době doporučujeme umožnit nastavení viditelnosti hospitalizovaného pacienta na vrátnici/ústředně.

21) Poskytování informací telefonicky

Pokud pracovník nemá jistotu, že smí informace poskytnout, nesmí informace sdělit. (Tzn. sdělovat například poté, co volající řekne správné komunikační heslo.)

22) Policie má telefonický dotaz

Pokud volá policie, maximum, které jim po telefonu můžeme sdělit je pouze to, zda u nás pacient leží, či nikoliv (a to obecně, zda je či není v nemocnici, nepodáváme informaci o tom, na kterém oddělení případně leží). Odkážeme policii na osobní kontakt - pokud něco potřebují, musí přijít.

Dáváme pozor, aby identifikaci pacienta vyřkla policie (modelové příklady **špatně/správně**):

Policista1: Leží u Vás pan Jan Novák?

Sestra1: Myslíte Jana Nováka s datem narození 1. 1. 1111?

Policista1: Ano, to je on.

Policista2: Leží u Vás pan Jan Novák?

Sestra2: Nováků je spousta. Jaké je datum narození?

Policista2: 1. 1. 1111.

23) Útěk pacienta z nemocnice a volání policie

Pokud uteče pacient z nemocnice a je zde riziko, že ohrozí sám sebe nebo lidi ve svém okolí, voláme policii a sdělíme jim všechny potřebné osobní údaje.

24) Osobní údaje a předávání PČR (zdroj ÚOOÚ)

Podle § 18 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je **policista v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a dalších orgánů veřejné správy, jakož i od právnických a fyzických osob věcnou a osobní pomoc, zejména potřebné podklady a informace včetně osobních údajů.**

Podle ustanovení § 66 zákona o Policii České republiky může policie žádat od správce evidence nebo zpracovatele poskytnutí informací z evidence provozované na základě jiného právního předpisu, a to bezplatně, nestanoví-li jiný právní předpis jinak. **Správce evidence nebo zpracovatel jsou povinni bez zbytečného odkladu žádosti vyhovět, nestanoví-li zvláštní právní předpis pro poskytnutí informací policii jiný režim.**

Žádosti o předávání osobních údajů Policii České republiky by v žádném případě neměly být vyřizovány na základě neověřeného telefonického dotazu. Vždy by měly být policii podávány pouze v písemné formě a měly by být správcem nebo zpracovatelem uchovávány včetně žádosti o jejich poskytnutí. V případě osobního jednání s policistou je nezbytné, aby správce nebo zpracovatel obdržel kopii předávacího protokolu obsahujícího alespoň popis údajů, které byly předány, a identifikaci daného policisty. Jen při splnění těchto podmínek může správce či zpracovatel dostat zákonnou požadavku, jehož obsahem je prokázat, kdy, komu a za jakým účelem předal osobní údaje zpracovávané v příslušné evidenci.

25) Sdělování osobních údajů OSPOD

Povinnost vychází z §53 odst. 1 zákona 359/1999 Sb., zákon o sociálně-právní ochraně dětí:

Na výzvu orgánů sociálně-právní ochrany jsou

- a) státní orgány,
- b) zaměstnavatelé,
- c) další právnické osoby, zejména poskytovatelé zdravotních služeb, školy, školská a jiná obdobná zařízení,
- d) fyzické osoby, pokud jsou poskytovateli zdravotních služeb nebo zřizovateli škola dalších zařízení uvedených v písmenu c),
- e) pověřené osoby,
- f) poskytovatelé sociálních služeb,

povinni sdělit bezplatně údaje potřebné podle tohoto zákona pro poskytnutí sociálně-právní ochrany nebo pro účely rozhodování o vydání pověření, nebrání-li tomu zvláštní právní předpis. **Povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu se nelze dovolávat, jestliže mají být sděleny údaje o podezření z týrání, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o něj. Jde-li však o údaje týkající se zdravotního stavu vyžádané orgánem sociálně-právní ochrany, platí o úhradě zdravotních služeb zvláštní právní předpis.**

POZOR: Lékař je povinen sdělovat údaje o zdravotním stavu nezletilého dítěte a nikoliv údaje o jeho rodičích. Rozhodně OSPODu **nesdělujeme žádné informace, které nevycházejí z faktů obsažených ve zdravotnické dokumentaci**, ale mají především charakter dojmů, hypotéz a spekulací (nejsme k tomu oprávněni). **Lékařská komora doporučuje dodržovat tyto zásady:**

- odpovídat stylem "i méně je více"
- odpovídat pouze na to, na co je lékař tázán
- odpovídat pouze na to, co je v kompetenci lékaře
- nenechat se tlačit k hodnotícím soudům
- nesuplovat rozhodování OSPOD či soudů
- nevyjadřovat se, kterému z rodičů je lepší svěřit dítě, jak upravit styk, zda styk s druhým rodičem prospívá, kdo lépe vychovává apod.
- odmítat žádosti o absurdní potvrzení
- pracovat pouze s fakty, jejichž předpokladem jsou zásadně údaje zaznamenané v zdravotnické dokumentaci nezletilého pacienta

26) Sdělování akutních výsledků po telefonu

Některé akutní výsledky je třeba sdělit po telefonu, ale ne vždy je nastaveno komunikační heslo (např. i z patologie přímo na sál)

Samozřejmě toto možné je. Rozhodnutí, zda informace sdělit po telefonu, je na sdělujícím pracovníkovi. Zde se jedná o mimořádné situace, na které musíme aplikovat výjimku.

27) Akutní převoz pacienta z oddělení (např. do fakultky) prostřednictvím ZZS

Pokud voláme rychlou a dispečeri po nás chtějí spoustu osobních údajů o pacientovi **sdělit telefonicky, můžeme tak v rámci záchrany života učinit.**

28) Doprava - telefonické objednávání

Pro zajištění maximální přesnosti a minimalizaci chyb bych využil **rodné číslo, příjmení jméno, zejména pak údaje, které jsou nezbytné k vyplnění příkazu k jízdě.** A to platí jak pro pacienty, kteří si dopravu objednávají sami, tak pro volání, kdy dopravu objednává oddělení.

29) Potřeba receptu - pacient si o něj zavolá

Sestře do ambulance někdo zavolá, že chce přichystat recept - řekne jméno, příjmení, ročník narození a co se mu má nachystat - je to možné? Riziko spojené se sdělením údajů po telefonu padá na volajícího?

Ano, vy osobní údaje nesdělujete. (A dejte pozor na to, aby veškeré osobní údaje sdělil volajícímu správné údaje - nepodbízíme.)

30) Odesílání osobních údajů poštou

Pokud si pacient nevymění zaslání do vlastních rukou, **chápal bych jako dostatečné zabezpečení přenosu standardní poštou.** V poštovní schránce je to již doručeno – není to území nikoho. Jiná je otázka spolehlivosti pošty – zda to vůbec doručí, nebo nenechá u sousedky atp. Zde opět platí aby jste se nesnažili řešit věci za druhou stranu – stejně je nevyřešíte.

31) Ortopedie a objednávání lánzí

Doporučuji zachovat standardní postup.

32) Sociální služby a následná péče v domácnosti

Pracovnice sociálních služeb v případě, že pacient odchází domů a potřebuje následnou péči, předávají jeho údaje některé z agentur, aby byl výkon této péče zajištěn. Agentura je vybírána dle spádovosti.

Poskytnutí následné péče se dá patrně chápat jako Zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta ve smyslu § 10 zák. o zdravotních službách. Pokud takovou péči pacient potřebuje, je zdravotnické zařízení povinno ji zajistit, pokud si nesežene jiného poskytovatele nebo pokud ji výslovně neodmítne. V takovém případě by se jednalo o případ předání dle § 45 odst. 2, písm. g) zákona o zdravotních službách, a tedy předání na základě zákona. Pokud má zdravotnické zařízení povinnost zajistit následnou péči, pak je to v pořádku, pacient by nicméně měl mít možnost zajistit si péči jiným poskytovatelem.

33) Soudní znalci a nahlížení do ZD

Pro toto nahlížení/seznamování/zasílání musí být zákonný důvod a je třeba toto nahlížení evidovat. Nutno mít zavedenu proceduru pro identifikaci nahlízející osoby – osoba se musí legitimovat, doložit případné pověření/plnou moc, nebo své pracovní zařazení z něhož by jasně vyplývalo oprávnění nahlédnout s ohledem na daný zákonný důvod.

34) Detence

Odpovídáme na telefonické dotazy pouze po sdělení komunikačního hesla. Omezujeme se na strohá sdělení. Neposkytujeme žádné informace o osobách blízkých, pouze o pacientech, kterých se detence týká. Pokud by chtěl soud něco oficiálně, pak prostřednictvím datové schránky - žádost a obvyklé kolečko.

35) Předávání receptu osobě, která není vlastníkem receptu

Praktický příklad: paní Trumpetová je na vozíčku, potřebuje vyzvednout recept, pošle k doktorovi vnučku slečnu Borůvkovou. Slečna Borůvková přijde k doktorovi, ukáže mu plnou moc (kterou má od paní Trumpetové) a občanku a na základě toho jí doktor předá papírovou průvodku k receptu.

Pacient by při své návštěvě u lékaře mohl podepsat formulář, ve kterém by určil, kdo může recepty (případně i další dokumenty - například žádanky, či zprávy) za něj od lékaře přebírat. Toto by pacient podepsal, založilo by se to do zdravotní dokumentace a vytvořil by se o tom také záznam v NIS, aby to bylo viditelné vždy a také viditelné pro další lékaře, které náš pacient navštěvuje.

Tedy: paní Trumpetová byla na kontrole a nahlásila lékaři, že recepty jí může vyzvedávat vnučka Anna Borůvková, ročník 1990 nebo dcera Alena Borůvková, ročník 1960 - toto paní Trumpetová podepsala, lékař založil do ZD, zapíše do NIS, aby to všichni lékaři věděli. Slečna Anna Borůvková pak přijde pro recept, na vyzvání předloží občanku, kde sestra ověří, že je to opravdu ona a recept je jí předán.

Může být? (ptám se také z toho důvodu, že řešíme věčný problém s předáváním receptů pro pacienty, kteří jsou klienty domovů důchodců nebo domovů pro osoby s postižením atp., kdy si pro recepty chodí jejich klíčoví pracovníci...)

Ano, pokud bude ve zdravotní dokumentaci uložena příslušná plná moc a pro zjednodušení použití bude pro toto podpora i v NIS, pak jsme toho názoru, že je toto schůdné a prokazatelné řešení.

36) Recepty pro domovy důchodců atp.

Nějaké zařízení (domov důchodců, domov pro osoby se zdravotním postižením atp.) pošle sestřičce (u praktika, na psychiatrické ambulanci...) emailem seznam klientů (jméno, příjmení, rodné číslo, lék který potřebují předepsat). Sestřička si tento email vytiskne, dohledá karty pacientů, předá lékaři. Ten podle toho předepíše léky. Poté jsou průvodky k receptům připravené k vyzvednutí.

- a. Je to tak, že tím, že email odesílá jiný správce, padá úskalí mailové komunikace na jejich hlavu? Včetně toho, zda vůbec mohou takto údaje svých klientů odesílat?
- b. A pokud je to tak, nevadí, že tento email sestřička přijme a pracuje s ním? (na její straně k porušení ochrany OÚ nedošlo, že?)
- c. Co když sestra vytištěné papírové průvodky zanesou do nemocniční lékárny, kam si pak mohou pacienti (nebo jejich ošetřovatelky, klíčové pracovníce, či co) přijít léky vyzvednout (lékárna má nachystanou hromádku receptů, sdělí se jim jméno a oni recept dohledají a vydají léky) - může to takto být nebo by měly recepty zůstat u sestry a tam si je vyzvednout?

Pro bod a) – ano jiný správce odesílá osobní údaje dohodnutým způsobem. Pokud by jste chtěli vyšší zabezpečení, musíte se s odesílajícím dohodnout.

Pro bod b) – tímto způsobem přebírá odpovědnost za možné chyby v mailu. Ve zdravotní dokumentaci pak musí být záznam o předepsání léku.

Pro bod c) – je to vždy zvyk a možnost konat efektivně. Pokud nevznikne problém ponechal bych stávající postupy. Je třeba řešit situaci kdy nemohoucí člověk potřebuje své léky.

37) Zdravotnická technika a přístup k údajům v ní

Toto lze upravit organizačně. Navrhujeme definovat přístup pouze oprávněným osobám, které jsou oprávněny se zařízením manipulovat a zavést periodické mazání osobních údajů z těchto zařízení.

Pokud dané zařízení uchovává jakékoli osobní údaje, pak je nutno organizačně striktně omezit nahodilý přístup personálu. U každého zařízení by měl být seznam osob oprávněných k přístupu s povinností zaznamenat, kdo k zařízení, kdy přistupoval.

Také je vhodné nastavit pravidla pro servis těchto zdravotnických prostředků (techniky).

38) Pracovně-lékařské služby

Odesílání žádanek na vyšetření jednotlivým personalistům ve firmách:

Správně by si tyto věci měl hlídat personalista a posílat včas pracovníky na PLS a tam by nastalo standardní kolečko.

Popsaná situace pomáhá personalistům a lékaři si hlídají svůj „business“. Nicméně v tom nevidím problém – smluvní vztah lékař (PLS) zaměstnavatel. Tyto věci lze ošetřit i smluvně.

39) Pracovně-lékařské služby - smlouva o zpracování OÚ

Musí zdravotnická zařízení (např. praktická a specializovaná) uzavřít smlouvu o zpracování údajů společných pacientů? Je závodní lékař (poskytovatel pracovně lékařských služeb) ve vztahu k zaměstnavateli zpracovatelem osobních údajů?

Nikoliv. Jedná se o vztah správců vykonávajících samostatnou činnost. Skutečnost, že sdílejí pacienty, nezakládá povinnost uzavřít zpracovatelskou smlouvu. Stejně tak GDPR nezakládá povinnost uzavřít smlouvu o zpracování osobních údajů mezi zaměstnavatelem a poskytovatelem pracovně lékařských služeb.

40) Sociální služby:

Můžeme odpovědět na požadavek Úřadu práce? - chtějí odeslat potvrzení hospitalizace (od kdy byl pacient (jméno, příjmení, datum narození, bydliště) hospitalizován, kam byl přeložen-posílali jsme jim to vždy poštou obyčejně.

Ano, ale úřad by měl v žádosti specifikovat dle jakého zákona a paragrafu (bodů atp.).

Agentury domácí péče po nás chtějí poukazy na domácí péči s veškerými osobními údaji, také zasíláme poštou.

Domácí péči, tak aby mohla být uhrazena ze zdravotního pojištění, musí vyžádat lékař písemně na předepsaném tiskopise (VZP-06dp/1999) se všemi náležitostmi ordinace a svým razítkem a podpisem. Dle vyhl. 493/2008 Sb. může DP hrazenou ze zdravotního pojištění indikovat pouze:

- praktický lékař (platnost max. 3 měsíce),
- po ukončení hospitalizace ošetřující lékař lůžkového zařízení (platnost jen 14 dní).

Pokud tedy DP požaduje např. ambulantní specialista (např. diabetologické odběry), musí požádat praktického lékaře, aby domácí péči ordinoval. Nemůže ji také požadovat nemocniční lékař u nehospitalizovaného nemocného z ambulance. Jinak DP nelze vyúčtovat zdravotní pojišťovně.

Můžeme sdělit informace po telefonu např. dotazy z úřadu práce, magistrátu či domovů pro seniory na to, zda je člověk u nás hospitalizován?

Přidržel bych se pravidel která máte pro tyto případy pro vrátnici a nemocnici obecně.

41) Emailová komunikace z IT pohledu

Odesílání propouštěcí zprávy, rentgenu atp. emailem:

Problém e-mailu má v zásadě více částí.

- 1) Mailový server a klient
- 2) Přenos mezi klientem a serverem
- 3) Přenos mezi mailovými servery

Problematika: zabezpečení mail serveru – nikdo není schopen specifikovat přes které mail servery zpráva půjde (odesílateli je známý pouze jeho odesílající server), jak jsou zabezpečeny a jestli nedojde k odposlechnutí zprávy, která je v otevřeném formátu, tj. je čitelná běžnými prostředky.

Problematika: TLS/SSL – šifrování přenosu, tj. zabezpečení přenosu mezi klientem a mail serverem. Jak je to mezi mail servery ví správci těchto mail serverů – jiné organizace se kterými nemáte žádný vztah.

Odpověď: Nezabezpečený kanál je to proto, že není známo zabezpečení celé trasy přenosu a přenášená informace je v otevřeném tvaru (text + vložené přílohy). E-mail je elektronická obdoba standardního dopisu.

Řešení: Pokud se strany dohodnou, že budou používat e-mail jako způsob přenosu informací, pak je to v pořádku. Pokud chcete nasadit vyšší míru bezpečnosti, pak je nezbytné využít další technické prostředky – např. šifrování prostřednictvím certifikátu, Talkey atp. Toto nelze nasadit jednostranně.

Názor ÚOOÚ: Email je nezabezpečený způsob komunikace a je krajně nevhodné obyčejným emailem odesílat jakékoli osobní údaje zvláštní kategorie (citlivé údaje).

42) Předávání výsledků pacientovi

Pokud je do nemocnice přivezen pacient v bezvědomí (není schopen určit osoby, kterým je možné podávat informace o jeho zdravotním stavu), mají právo na tyto informace osoby blízké za předpokladu, že pacient dříve nevyslovil zákaz jim informace sdělit.

Laboratoř

43) Předávání výsledků pacientovi

Je možné předávat laboratorní výsledky pacientovi při předložení občanského průkazu. V případě, že se jedná o zákonného zástupce, musí se prokázat svým občanským průkazem a rodným listem dítěte, nebo jiným obdobným dokladem, díky kterému je patrné, že se jedná o zákonného zástupce. (Tedy například i Rozhodnutí o opatrovnictví.)

44) Převoz vzorků - vzorky na sobě mají osobní údaje

Toto by měla upravovat pravidla laboratoře.

45) Distribuce výsledků

Pokud převáží složku náš zaměstnanec, který je poučen o ochraně osobních údajů, pak je vše v pořádku.

46) Převoz vzorků do externí laboratoře

Převzetím vzorků smluvní stranou přebírá smluvní strana i zodpovědnost za ochranu osobních údajů.

47) Je nutné, aby laboratoř uzavírala smlouvu o zpracování osobních údajů s poskytovateli zdravotních služeb? (zdroj ÚOOÚ)

Zdravotnická laboratoř je v postavení správce, neboť vykonává samostatnou činnost, a poskytovatel zdravotních služeb rovněž. Zpracovatelskou smlouvu podle čl. 28 odst. 3 GDPR uzavírat mezi sebou nemusejí.

Lékárna

48) Výdej léků na recept

Do lékárny přijde s receptem osoba, které recept nepatří:

Vzhledem k tomu, že lékárna není oprávněna zjišťovat totožnost zákazníka, pak je třeba tuto situaci řešit současným standardním postupem – poskytnout informace o užití léků.

A to i v případě, že recept je na muže a přijde ho vyzvednout žena nebo naopak. Nebo je recept na dítě a lékárna nemá možnost ověřovat, zda jde o zákonného zástupce.

Lékárna operuje s osobními údaji pacienta uvedeného v receptu. To, že lékárník při výdeji léku dané osobě sdělí způsob užívání hodnotu informací, které daná osoba má, nijak neposouvá – ze samotného receptu může osoba zjistit, o jaký lék se jedná a tudíž, jaký může být zdravotní stav pacienta. Lékárník navíc sdělením informace o užití plní svou zákonnou povinnost.

Může lék za pacienta vyzvedávat, a tedy seznamovat se s jeho osobními údaji, příbuzný či jiná osoba? (zdroj ÚOOÚ)

Léčivý přípravek, jehož výdej je vázán na lékařský předpis, může být vydán i jiné osobě, než které je léčivý přípravek předepsán. Výdej léků v lékárně upravuje [§ 83](#) zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech. Tamtéž lze nalézt i vhodný postup farmaceuta v případě pochybností o věrohodnosti lékařského předpisu nebo osoby, které se lék vydává.

49) Lékárna - enterální výživa a souhlas se zpracováním adresy při doručování

Souhlasíme s Vámi, že se zde jedná o plnění smlouvy. Nákupem zboží je uzavřena smlouva, jejíž součástí je nebo není i služba doručení na adresu. Rozhodně bych to nerealizoval formou souhlasu, pokud tato data potřebuji pouze pro doručení zakoupeného zboží. Lékárna je vůči výrobcí také v postavení kupujícího/prodejce a předává informace na základě kupní smlouvy – nákupu zboží.

50) Prodej bot v lékárně

Často se stává, že v lékárně není požadovaná velikost či model bot. Zákazníkovi je nabídnuta možnost, že nadiktuje své jméno a telefon a my se mu po obdržení požadovaných bot ozveme:

Pokud telefonní kontakt využijete právě a pouze k informování zákazníka o tom, že si může zboží vyzvednout, **neřešil bych to jako zpracování osobních údajů za podmínky, že budu pro tyto účely evidovat informace jako číslo zakázky a telefonní číslo. A po**

použití/vyzvednutí zakázky bude telefonní číslo skartováno/odstraněno. Toto si dokážu představit i jako soubor v Excelu, který se bude průběžně aktualizovat. Nebo Vám tuto funkcionalitu nabízí Váš stávající systém. Papírový sešit má nevýhodu skartace "až když je plný" - pro tuto situaci doporučuji vytrhávat jednotlivé listy a skartovat průběžně.

51) Poukaz na zdravotnický prostředek - výdej na urgentu

Dokument podepsaný pacientem v případě "zásilkového výdeje"

Doba uložení je závislá na použití tohoto dokumentu. Pokud bud připojen k účetnímu dokladu/faktuře, pak je doba uložení řízena účetnictvím. Pokud tento dokument bude součástí zdravotnické dokumentace, bude doba uložení dle ZD. Pokud z tohoto dokumentu nevyplývají další závazky jako reklamace, vrácení atd., pak bych doporučil skartovat co nejdříve.

52) GDPR a klinická hodnocení

Přináší GDPR nějakou změnu pro provádění klinických hodnocení v ČR?

GDPR výslovně předpokládá, že „zpracování osobních údajů pro vědecké účely by mělo být v souladu i s dalšími příslušnými právními předpisy upravujícími například klinická hodnocení“. V současné době (2. polovina roku 2018), do projednání adaptační legislativy k GDPR, tedy změny zvláštních právních předpisů, není tato otázka zcela vyjasněna, je nutné obracet se v této věci s dotazy na Ministerstvo zdravotnictví.

53) Fotografie

Lze pořídit a zveřejnit fotografie zaměstnanců? (zdroj ÚOOÚ)

Ne každé pořízení a zveřejnění fotografie osoby je zpracováním osobních údajů dle GDPR. Zveřejňuje-li zaměstnavatel fotografie zaměstnanců z pořádaných firemních akcí na svých webových stránkách, jde o záležitost **nespadající** do GDPR, ale do práva občanského.

Právní úprava pro zacházení s fotografií člověka je v § 84 a dalších, občanského zákoníku.

COVID-19

54) Měření tělesné teploty na pracovišti

Může zaměstnavatel v době pandemie měřit tělesnou teplotu zaměstnanců a dalších osob při vstupu na pracoviště? (zdroj ÚOOÚ)

Měření tělesné teploty zaměstnanců, případně i dalších osob vstupujících na pracoviště, pomocí termokamer či rámu obsahujícího senzor na měření teploty, je určitým a dosud bezprecedentním zásahem do osobní integrity člověka s možným dopadem do osobnostních práv v případě nevpuštění do objektu.

Zákoník práce ukládá zaměstnavateli povinnost vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům. Tato povinnost se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

Režim zpracování osobních údajů a působnost pravidel jejich ochrany nastává, pokud zaměstnavatel hodlá zaznamenávat prováděná měření a dále pracovat s údaji o zvýšené tělesné teplotě ve spojení s dalšími údaji umožňujícími identifikaci osoby, které byla tělesná teplota změřena.

Ani v době nouzového stavu, případně v době trvání mimořádných opatření ministerstva zdravotnictví, není zpracování tělesné teploty zaměstnance výslovnou právní povinností, lze ho však s přihlédnutím k nutným hygienickým a protiinfekčním opatřením považovat za oprávněný zájem zaměstnavatele ve smyslu GDPR. To umožňuje zpracování údaje vypovídajícího o zdravotním stavu pro výkon zvláštních práv v oblasti pracovního práva, a napomůže zaměstnavateli dostát svým povinnostem při předcházení ohrožení zdraví ve stávajících výjimečných podmínkách, včetně kontaktování zdravotníků či hygieniků.

Pokud zaměstnavatel na základě zjištění zvýšené teploty následně učiní další opatření a dohodne se zaměstnancem např. výkon práce z domova, jedná se z pohledu pravidel ochrany osobních údajů o oprávněný postup.

Nezbytnost měření teploty a zpracování osobních údajů ukládáním zjištěného údaje, byť v minimálním rozsahu, vypovídajícího o zdravotním stavu, však musí správce průběžně posuzovat, z hlediska charakteru pracoviště, počtu a koncentrace zaměstnanců, případně dalších osob přítomných na pracovišti i aktuálního vývoje pandemie. Tedy přinejmenším obdobně jako i v případech bez sběru a dalšího zpracování osobních údajů by tak měl zaměstnavatel postupovat po předběžné konzultaci se zdravotníky ohledně specifik prostor, počtu osob a vhodnosti a účinnosti měření teploty v konkrétních podmínkách.

Závěrem je vhodné zdůraznit, že opatření, která lze v mimořádné situaci považovat za nezbytná, budou po návratu k normálnímu stavu postrádat důvodnost a jejich

znovuzavedení by mohlo přicházet v úvahu pouze v případě, že by se taková situace opakovala.

55) Povolený rozsah uchování „citlivých“ údajů o prokazatelně nebo pravděpodobně nakažených či nemocných osobách

V jakém rozsahu mohou orgány ochrany veřejného zdraví za současného stavu nouze shromažďovat, analyzovat a uchovávat „citlivé“ údaje o prokazatelně nebo pravděpodobně nakažených či nemocných osobách? (zdroj ÚOOÚ)

Pravidla stanovená obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR) na takovou mimořádnou situaci pamatují v článku 9 odst. 2 písm. i), podle kterého lze zpracovávat údaje o zdravotním stavu osob, jestliže je to nezbytné z důvodů veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví a ochrany před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami. Konkrétní situace zahrnující zpracování osobních údajů, jejich rozsah a dobu ukládání upravuje zákon o ochraně veřejného zdraví.

Příslušné orgány ochrany veřejného zdraví jsou oprávněny provádět epidemiologická šetření zaměřená zejména na ověření diagnózy a zjištění ohniska nákazy. Osoby jsou povinny sdělit příslušnému orgánu na jeho výzvu okolnosti důležité v zájmu podobných šetření.

56) Oprávnění orgánů ochrany veřejného zdraví ke shromažďování, analýze a uchování „citlivých“ údajů

Co opravňuje orgány ochrany veřejného zdraví shromažďovat, analyzovat a uchovávat „citlivé“ údaje o prokazatelně nebo pravděpodobně nakažených či nemocných osobách? (zdroj ÚOOÚ)

V současné době platí nouzový stav, který byl vyhlášen usnesením vlády. Jedná se o období, kdy je možné na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit některá práva a svobody. Tzv. trasování je umožněno usnesením vlády č. 250 ze dne 18. března 2020 k zajištění zvýšené ochrany obyvatel.

Pokud je to nezbytné ke zjištění ohniska nákazy, mohou orgány ochrany veřejného zdraví požadovat u telekomunikačních operátorů údaje o pohybu osob vyplývající z lokalizačních údajů zjištěných z mobilního telefonu. Dotčené osoby však musí být o takovém opatření informovány.

Zároveň musí být respektovány obecné zásady shromažďování osobních údajů včetně přiměřenosti těchto opatření a omezení doby trvání takového opatření na nezbytnou dobu.

57) (Ne)oprávněnost zaměstnavatele nařídít používání aplikace E-Rouška v pracovním (služebním) telefonu

Může zaměstnavatel uložit zaměstnancům povinnost používat aplikaci eRouška v pracovním (služebním) telefonu? (zdroj ÚOOÚ)

Aplikace eRouška je založena na dobrovolnosti. K jejímu používání nemůže být nikdo nucen, tedy ani zaměstnanec využívající služební mobilní telefon jako pracovní prostředek přidělený zaměstnavatelem. Zaměstnavatel nemůže bez zákonného zmocnění ukládat zaměstnanci povinnost stát se subjektem údajů ve zpracování, u kterého zaměstnavatel není správcem osobních údajů.

Povinné mobilní aplikace by ze zákona měly poskytnout záruky, že údaje umožňující identifikaci konkrétního uživatele aplikace jsou využity pouze k trasování možného šíření nákazy COVID-19, za důsledného dodržení zásady omezení uložení osobních údajů pouze po dobu nezbytně nutnou. K jinému účelu být využity nemohou.

58) Vedení seznamu účastníků akce

Je možné vést v souvislosti se vzrůstajícím počtem nakažených dobrovolný seznam účastníků akce v rozsahu jméno a kontakt (e-mail nebo telefonní číslo), který by v případě potvrzení nákazy některého účastníka mohl být předán Krajské hygienické stanici? (zdroj ÚOOÚ)

Jestliže by šlo o dobrovolný seznam účastníků jednorázově pořádané akce, který by nesloužil k vytváření stálé evidence fyzických osob, a byl by skartován po 14 dnech, což je odpovídající doba pro to, aby se nákaza projevila, nebyl by takový postup v rozporu se zásadami ochrany osobních údajů.

Obdobně mohou být přípustná jednotlivá písemná prohlášení např. návštěvníků určité instituce, že nepřišli do styku s nákazou, pokud jsou uchovávána pouze po odpovídající dobu 14 dnů a není z nich vytvářena žádná evidence, ani nejsou podrobována automatizovanému zpracování poskytnutých osobních údajů.

59) Zjišťování údajů o zdravotním stavu zaměstnance zaměstnavatelem

Může zaměstnavatel v současné situaci zjišťovat údaje o zdravotním stavu zaměstnanců např. při nástupu do práce? (zdroj ÚOOÚ)

Zákoník práce obecně ukládá zaměstnavateli povinnost vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodné organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům.

V konkrétních situacích je zaměstnavatel povinen postupovat tak, aby předcházel rizikům, odstraňoval je nebo minimalizoval, mluví se o tzv. prevenční povinnosti. Zaměstnavatel je tedy v situaci ohrožení povinen přijmout potřebná ochranná opatření odpovídající daným okolnostem. Je přirozeně vhodné postupovat v součinnosti s orgány ochrany veřejného zdraví, kterým je také zaměstnavatel v některých situacích povinen ohlásit skutečnosti stanovené právní úpravou.

Zaměstnavatelé musí také v rámci preventivní povinnosti informovat o rizicích vhodným způsobem ostatní zaměstnance. Takové riziko může spočívat v tom, že na pracovišti se vyskytuje nebo vyskytovala nakažená osoba. Tehdy zaměstnavatel postupuje tak, že učiní veškerá nezbytná opatření. Skutečnosti o konkrétní osobě sděluje zaměstnavatel pouze v rozsahu nezbytném k ochraně zdraví, vždy tak aby nebyla dotčena důstojnost a integrita této osoby.

60) Sdělování informací o dovolené zaměstnance zaměstnavateli

Může zaměstnavatel v souvislosti se svým oprávněným zájmem a zajištěním bezpečnosti na pracovišti během aktuální koronavirové situace požadovat, aby mu zaměstnanci sdělovali údaje o své dovolené? Tedy například - kterou zemi navštívili, kde byli ubytováni, jak se stravovali či jakých hromadných akcí se zúčastnili? (zdroj ÚOOÚ)

Takto široce kladený okruh otázek porušuje zásadu minimalizace údajů. Je nepřiměřený.

Odpovídající jsou například formulace typu, zdali země, ve které zaměstnanec strávil dovolenou, není aktuálně na seznamu zemí označených jako rizikové, zda byly plněny požadavky orgánů ochrany veřejného zdraví z toho případně vyplývající či jestli si není vědom toho, že by přišel do styku s nákazou.

Zároveň je třeba dodržet zásadu omezení uložení údajů na dobu nezbytně nutnou. Není důvod, aby údaje týkající se možné nákazy byly zaměstnavatelem evidovány dlouhodobě.

V úvahu je třeba brát i charakter pracoviště.